WASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVII. Ч. 227. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 26-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1960 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 227. VOL. LXVII.

ЗДА ПЛЯНУЮТЬ СИСТЕМУ САТЕЛІТІВ ДЛЯ ПЕРЕДБАЧУВАННЯ ПОГОДИ

Вашингтон. — Успіх із двома сателітами-погоди „Тайросом І" і „Тайросом ІІ" заохотив Федеральне бюро погоди ЗДА побудувати вже в 1962-му році цілу систему штучних сателітів, щоб за їхньою допомогою можна було передбачувати погоду для цілої Землі. Це ґльобальне передбачування погоди мало б початися в половині 1962-го року. У зв'язку з цим треба буде збільшити федеральні видатки на будову сателітів погоди. В найближчому фінансовому році мали б видати на цю ціль $113,400,000, це значить на 8 разів більше від того, що тепер видають на будову сателітів-погоди. Бюро погоди сподівається, що вдастя з Землі направити більшу камеру „Тайроса ІІ", яка може фотографувати простір, що займає 800 миль квадратових. Камера, яка фотографує обшир 30 квадратових миль, функціонує справно і подає ясні фота хмар із висоти коло 400 миль. Сателіт „Тайрос ІІ" віддаляється від Землі на 453 милі, а деколи його віддаль виносить тільки 387 миль. Якщо велика камера не має хиб конструкції, то вдасться її з Землі направити, і вона також передаватиме читкі фотографії.

Крайова Аеронавична і Космічна Адміністрація 23-го листопада з летунської бази Кейп Канаверал на Флориді о годині 6:13 вранці за східнім стандартним часом з успіхом випустила другого сателіта погоди 280-фунтовогоо „ТайросаІІ". Оце вперше в історії інформації цього метеоролічного сателіта використовувані є для передбачування погоди, і таким чином дата 23-го листопада започаткує нову еру в метеорології. Зараз після того, як „Тайрос ІІ" почав кружляти довкола Землі, він почав передавати світлини хмар, які він фотографував із висоти 400 миль над Землею. Сателіт-погоди „Тайрос ІІ" є історичним і тому, що з фотографій хмар одночасно можуть користати інші держави. Таким чином „Тайрос ІІ" є міжнародним співпрацівником, бо науковці-метеорологи з 14 держав можуть порівнювати фота американського сателіта з тими відомостями про погоду, які вони зібрали доступними їм засобами. Голова метеорологічної програми сателітів д-р Морріс Теппер говорив із ентузіязмом про цей успіх і казав що це „щаслива подія" для Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації. Сателіт „Тайрос ІІ" кружляє довкола Землі, і його найбільша віддаль від Землі виносить 431 миль, а найменша — 406 миль. Він має дві фотокамери. Камера з вужчим кутом функціонує справно і пересилає ясні фота, але друга камера в першому і другому дні діяла незгідно з пляном і її фота були замазані. Фахівці не знали дійсної причини цієї недостачі, і якщо в апаратах немає конструкційної помилки, то можна буде з Землі направити цю ширшу камеру, щоб вона могла знімати гострі й незамазані фота хмар над Землею. „Тайрос ІІ" є дещо складніший і „мудріший" від випущеного 1-го квітня сателіта-погоди „Тайроса І", який вспів переслати на Землю майже 23,000 фот, поки не знищився в повітрі.

Президент нездужає на легке запалення суглоба

Вашингтон. — Президент Айзенгавер святкував „День Подяки" в Білому Домі, куди вернувся в середу 23-го листопада після двотижневих вакацій - відпочинку у Джорджії. Президент не міг свобідно стріляти до перепелів, бо йому відновився біль в руці, на який він терпів ще під час другої світової війни. Президент сказав журналістам, що коли вперше підносив рушницю до зграї перепелів то відчув біль в лікті. Всідаючи до літака, Айзенгавер тримав праву руку між ґузиками плаща, немов на перев'язці, бо його болів лікоть. Але Президентові приятелі заявили, що це „мускулярний ревматизм", і що кілька днів дієти і іньєкції з вітаміною Б-12 легко вилікують цю недугу Президента.

Фон Бравн вірить у випущення людини в космічні простори в 1961 році

Ню Йорк. — Директор центру для летів в космічні простори, ракетовий фаховець д-р Вернгер фон Бравн сказав у пресовому інтервю, що вірить у можливість вислати людину в космічні простори вже в 1961-му році, хоч останні проби з ракетами в цьому напрямку не мали повного успіху. Д-р Бравн не зражується тим, що в понеділок 21-го листопада не вдалася проба вислати кабіну в космічні простори, бо третя частина ракети не загорілась згідно з пляном. Він гадає, що в березні 1961-го року перша американська людина полетить в космічні простори, бо невдатна в дні 21-го листопада проба була спричинена маловажною річчю. В березні 1961-го року американський астронавт полетить на висоту 200 миль, а коли та проба вдасться, тоді пізніше в 1961-му році перший американський астронавт полетить довкола Землі. На думку д-ра Бравна в продукції сателітів і ракет часто траплялися і трапляються невдачі, які треба постійно переборювати.

В АМЕРИЦІ

● **Цього року** Різдво і Новий Рік за новим календарем припадають на суботу, і тому Білий Дім зарядив, щоб федеральним урядовцям не збільшувати числа вільних днів, як це робилося, коли ті свята припадали серед тижня, бо вони матимуть три вільні дні, дістаючи за суботу вільний понеділок.

● **Крайова** Наукова Фундація повідомляє, що Крайовий Центр Атмосферичних Дослідів буде міститися в Тейбел Мавнтейн, коло Бавлдера в Колорадо. Цей район надається на атмосферичний центр тому, що там велика різнородність метеорологічних атмосферичних умовин. Із цим центром буде співпрацювати летунство, яке цікавиться погодою і атмосферичними умовинами.

● **Орган** комуністичної партії на Кубі „Гой" пише, що комуністична Москва не наказувала кубинському диктаторові Фіделеві Кастрові „поміркованість і більшу розсудливість" у відношенні до ЗДА. Цей часопис пише, що Москва не забороняла Кастрові погрожувати совєтськими ракетами Вашингтонові. „Гой" пише, що це американці видумали і пускають такі сплетні, що нібито СССР не підтримує Куби в її боротьбі проти ЗДА.

● **В 1959 році** в Канаді випродукували 34.273.000.000 цигарок, а в 1958 році продукція цигарок виносила 32.777.000.000.

● **В Чіле** 21-го листопада були малі землетруси в містах Консепсіон і Льос Анджелес, але вони не спричинили матеріяльних шкід ані жертв в людях, тільки настрашили мешканців цих міст.

САТЕЛІТ ПОГОДИ — ТАЙРОС II

Випущений востаннє в орбіту Землі новий сателіт погоди Тайрос II, приміщений на верхку ракети Тор-Дельта (ліворуч), перед випущенням із бази Кейп Канаверал на Флориді. Цей сателіт має форму барабана

Американці відзначили 339-ий „День Подяки" Богослужбами, парадами і гостинами

Вашингтон. — 24-го листопада американці у ЗДА і за кордонами цієї країни відзначили 339-ий „День Подяки" Богослужбами в церквах, парадами по вулицях великих міст та родинними гостинами, бо це є у ЗДА найбільше після Різдва родинне свято, в якому збираються разом всі члени родини. Президент Айзенгавер відзначив свій останній „День Подяки" в Білому Домі в родинному колі. Нововибраний президент Джан Ф. Кеннеді вернувся був із Флориди до столиці, щоб там із дружиною та своєю трилітньою донькою Каролайною відзначити це родинне свято. Віце - президент Ніксон також прибув до Вашингтону з відпочинку на Флориді, щоб із родиною відзначити „День Подяки". В Ню Йорку відбулась велика парада фірми „Мейсі", які й приглядалася 1,300,000 осіб. Добродійні установи влаштовували прийняття - обіди для бідніших людей, на яких подавали традиційного індика, солодку картоплю і сос із журавлини (кренбері). Прийняття були і за кордоном ЗДА для війська і американських урядовців, що там працюють.

Республіканці сподіваються, що Ніксон здобуде 27 іллинойських електоральних голосів

Вашингтон. — Головний правний дорадник Республіканського Крайового Комітету Мід Алкорн заявив, що немає найменшого сумніву, що при переобрахунку голосів в стейті Іллиной віце-президент Ричард М. Ніксон дістане більшість голосів і внаслідок того 27 електорських голосів того стейту признають республіканцям. Коли б так сталося, то число електорських голосів для Кеннеді зменшилося б із теперішних 300 до 273, це значить, що воно було б тільки на 4 більше від потрібної більшості (269). Досі ще не має певного числа з якою більшістю Кеннеді переміг Ніксона в загальному голосуванні, бо ще не є підраховані голоси з усіх виборчих округ. Ніксон має на не цілі двісті тисяч голосів менше, але сподіваються, що більшість Кеннеді і тут ще зменшиться. Сам Ніксон не цікавиться справою перерахунку голосів, але республіканські стейтові комітети не занедбують цієї справи, вони в Іллиной зібрали $100,000 на цю ціль. Крайовий Республіканський Комітет дістав 35.000 депеш і листів, автори яких домагаються переобрахунку голосів, бо під час виборів були неправильності.

● **Голова** Республіканського Крайового Комітету сенатор Трустон Б. Мортон відклав засідання цього комітету, що було призначене на 9-10 грудня, і визначив, що воно відбудеться аж 6 і 7-го січня 1961-го року. Це сталося тому, що в грудні ще не буде докладного обрахунку голосів, бо в деяких округах відбувається переобрахунок виборчих вислідів.

Пані Кеннеді має сина, новозибраний президент вернувся до столиці з Флориди

Вашингтон. — 25-го листопада о год. 12:22 по півночі дружина нововибраного президента Джана Ф. Кеннеді народила сина в шпиталі університету Джорджтавн. Її чоловік президент-елект довідався про це в Палм Бічі на Флориді, куди він відлетів у вечорі 24-го листопада, провівши у Вашингтоні разом із дружиною „День Подяки" і відзначивши 3-ті народини своєї доньки Каролайни, які припадають на неділю 27-го листопада. Президент-елект, довідавшися про цю радісну подію, негайно замовив літак і вернувся до столиці, де мав бути в ранніх годинах 25-го листопада. Коли пані Кеннеді почула породільні болі, то повідомлено найближчий шпиталь, звідки прибув амбулянс, який перевіз пані Кеннеді до шпиталя. Туди прибули з недалекої місцевости батьки пані Кеннеді пан і пані Гаф Д. Окінклосс. Був також в шпиталі і римокатолицький священик — капелян шпиталю о. Джордж Вилсон. Пані Кеннеді давніше заявила, що коли матиме сина, то назве його Джаном Фіцджералдом молодшим.

Українська Хроніка

В неділю 20-го листопада Українська Громада в Брукліні — Північ відзначила Листопадові Роковини Святочною Академією у великій залі Українського Народного Дому при вулиці Гренд і Дріґґс Евню. Академія відбулася заходами Управи Об'єднаних Українських Організацій, Філії Українського Конгресового Комітету в Брукліні — Північ.

ПАПА ІВАН XXIII ВЗЯВ УЧАСТЬ В АРХИЄРЕЙСЬКІЙ ЛІТУРГІЇ УКРАЇНСЬКОГО ОБРЯДУ, ВІДПРАВЛЕНІЙ В СОБОРІ СВ. ПЕТРА

Филаделфія. — Місцевий український католицький щоденник „Америка" подав у числі за 23-го листопада ц. р. кореспонденцію з Риму про відправлення архиєпископом кир Іваном Бучком Архиєрейської Служби Божої в Соборі св. Петра у Ватикані, в якій взяв участь Папа Іван XXIII і цілий ряд кардиналів й інших церковних достойників. Цю Службу Божу відправлено в неділю 13-го листопада ц. р. напередодні урочистого відкриття праць секретаріяту і комісій Другого Вселенського Собору на пошану святого Івана Золотоустого і священомученика Йосафата, єпископа Полоцького. Владика кир Іван Бучко відправив цю Архиєрейську Службу Божу на бажання Папи Івана XXIII і в сослуженні єпископа для українців - католиків у Юґославії кир Гавриїла Букатка й екзарха для українців католиків у Західній Німеччині кир Плятона Корниляка. У відправі асистували теж єпископи і священики інших народів, які мають також східній візантійський обряд. Зв'язані з відправою церемонії почалися о год. 9-ій ранку молитвами владик і священиків в соборі св. Петра й урочистою зустріччю Папи Івана XXIII, що відбулася о год 9.30, і впровадженням його до собору під спів хору „Сей день, єгоже сотвори Господь" і спів „Вірою" старослов'янською мовою. Папську лектику попереджувало 5 кардиналів. Собор св. Петра був ясно освічений і виповнений тисячами вірних різних обрядів і з різних частин світу. Прибувши до вівтаря і відмовивши молитву, Папа Іван XXIII вислухав цілої Служби Божої, проголошуючи своє благословлення старослов'янською

(Закінчення на стор. 3-ій)

Відкликано знову від'їзд „примирливої" делеґації ОН до Конґа

Об'єднані Нації. — Передбачений на минулий четвер відлет делеґації африканських держав, які вислали до Конґа свої контингенти військ під прапорами Об'єднаних Націй, знову відкликано. Спершу така делеґація мала відлетіти в минулому тижні, але справу припинено внаслідку рішучого спротиву президента Конґа Жозефа Касавубу, який прибув до Ню Йорку, та загрози збоку шефа конґолійського війська полк. Мобуту, що він силою не допустить тієї делеґації. Після того, як Касавубу відніс перемогу на терені ОН, бо його делеґацію визнано за легальне представництво Конґа в ОН, Касавубу в принципі погодився на приїзд посередницької делеґації від ОН, але застерігся, що спершу треба приготовити в самому Конґо ґрунт для такої медіяційної місії, а далі, що у склад тієї делеґації повинні входити або всі взагалі африканські репрезентанти, або бодай від усіх країн, що мають свої війська в Конґо, отже й від Ірляндії, Швеції і Канади. Касавубу відбув вже три наради в цих справах з генеральним секретарем Ґаммершилдом. Він відлетів до Конґа в минулий четвер, але залишив міністра закордонних справ Жозефа Бомбоко. В самому Конґо далі ситуація напружена у зв'язку з смертю шістьох конґолійців у збройній сутичці з військом ОН, що охороняло ґанську амбасаду.

Де Ґоль призначив нового генерального делеґата для Альжиру

Париж. — Французький президент Шарль де Ґоль відкликав дотеперішнього генерального делеґата в Альжирі Поля Делюврі і призначив на його місце Жана Морена, дотеперішнього префекта, себто окружного адміністратора південно - французького району із столицею Тулюз. За пресовими вістками, сам Делюврі просив звільнити його, не захотівши грати меншу, як досі, ролю з уваги на призначення де Ґолем окремого міністра для справ Альжиру Люї Жокса. Ці персональні зміни зроблені для приспішення реалізації проєкту де Ґоля щодо референдуму та плебісциту в Альжирі. Морен вже прибув до Альжиру й обняв урядування, приготовляючи приїзд туди де Ґоля на початок грудня ц. р. Де Ґоль буде в Альжирі яких 10 днів і переконуватиме провідників тамошньої французької півтори-мільйонової колонії та старшин про правильність своєї політики: не репресіями і силою, але лібералізацією політики та признанням Альжирові права самовизначення можна зберегти Альжир у політичному союзі і тісних культурно - економічних зв'язках з Францією. Над політикою супроти Альжиру відбудеться у французькому парляменті дебата 8 і 9 грудня ц. р., але вирішним моментом буде щойно референдум у Франції над затвердженням чи відкиненням політики де Ґоля, сформульованої у гаслі „Альжирський Альжир", всупереч французькому націоналістичному гаслу „Французький Альжир".

У Москві, за закритими дверми, далі спорять з китайськими комуністами

Москва. — Від 7 листопада ц. р., коли-то до Москви з'їхались з різних країн світу делеґати на святкування 43-х роковин жовтневої революції, за закритими дверми йдуть наради над узгідненням ідеологічно - політичної плятформи, захитаної затяжним спором між Москвою і Пейпінґом над проблемами „мирного співіснування" чи неминучости війни за існування „імперіялістичного капіталізму". Не тільки про зміст отих нарад, але й про сам їх факт совєтська преса мовчить. Від'їзд комуно - чеського президента Антоніна Новотного інтерпретовано, як знак, що ті наради закінчились. Аж ось в минулу середу 23-го ц. м. у московській „Правді" появилась велика стаття, нібито з нагоди тріріччя від проголошення т. зв. Декларації промирне співіснування, а фактично — за коментарями преси — задля натиску на китайських комуністів, щоб вони прийняли совєтську тезу про необхідність вимикати війну та про можливість осягнення перемоги комунізму в світі мирними засобами. Стаття „Правди" розхвалює зріст сили комунізму у світі за останні три роки, як нібито доказ правильности совєтської тези. Тепер у 87-х країнах є вже нібито 36 мільйонів комуністів, а „процес дезинтеграції капіталістичної системи почав іти у капіталістичних країнах". „Правда" найгострішими словами таврує „ревізіоністів, догматистів і сектанців" та покликається на промову Хрущова з недавнього 33-го конґресу тамошньої комуністичної партії, в якій він уважав „єдність марксистсько - ленінських партій за ґарантію успіху комунізму". Сам Хрущов, запитаний в цій справі на прийнятті в честь фінського президента Ерго Кекконена який саме тепер перебуває в Совєтах, — удавав здивованого. Коли його спитали про наради між комуністичними ватажками, він відповів: „Які наради?" — і засміявся.

АЛЬЯНТИ СТУРБОВАНІ РОЛЕЮ ЗДА — ТВЕРДИТЬ ДЖАНСОН

ПЕРЕГОВОРИ АНДЕРСОНА І ДІЛЛОНА З ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИМ УРЯДОМ ЗАКІНЧИЛИСЯ НЕВДАЧЕЮ

Париж. — Обраний на віце-президента ЗДА сенатор Линдон Б. Джансон, який очолює американську делеґацію під час конференції парляментарних репрезентацій НАТО, заявив у розмові з представником Колумбія Бродкестінґ Систем, що союзники ЗДА дуже стурбовані теперішньою американською ролею в міжнародних справах, зокрема започаткованими востаннє урядом през. Айзенгавера акціями, що їх дехто в Европі інтерпретує як заповідь нових напрямних у міжнародній політиці, запляновиних уже новим урядом ЗДА, що його від січня ц.р. очолюватиме сен. Кеннеді. Водночас із цим Джансон підкреслив, що ці акції і заходи не завжди згідні з міжнародно-політичними напрямними сенатора Кеннеді. В колах зближених до американської делеґації на згаданій конференції НАТО вважають, що своєю заявою Джансон хотів підкреслити, що майбутня американська адміністрація не є відповідальна за здійснювані тепер міжнародні акції. Сенатор Джансон не назвав конкретно жадної з цих акцій, але в політичних і пресових колах трактують його заяву як спробу майбутнього демократичного уряду ЗДА відсепаруватися від таких зовнішньо-політичних акцій, як запланована востаннє урядом през. Айзенгавера редукція кількости членів родин американських вояків і службовців закордоном та переговори із Західньою Німеччиною в справі зменшення коштів утримання американських військових сил в Західній Німеччині, що їх відбував саме тепер у Бонні секретар скарбу ЗДА Роберт Андерсон разом із державним підсекретарем Даґлесом Діллоном. Намагання Андерсона і Діллона дістати від німців згоду на покриття видатків на утримання американських військ в Західній Німеччині у висоті дол. 600 мільйонів річно — закінчилась невдачею. Західньо-німецький міністер господарства д-р Людвіґ Ергард, відпровадивши згаданих американських державних мужів на летовище після дводенної конференції, пояснив, що Західня Німеччина не може погодитись на таку вимогу, бо це було б „перебранням на себе частини американського державного бюджету". Однак Ергард старався затерти погане враження, що його викличе вістка про невдачу тих переговорів, запевненням, що Західня Німеччина має повне довір'я до стійкости американського доляра та погодилась на цілу низку інших заходів задля облегшення американського платничого балянсу. Західня Німеччина запропонувала, щоб справу утримання військ ЗДА в Европі перенести на терен НАТО, але Андерсон відкинув цю пропозицію, вважаючи, що переговори з 15-ма членами НАТО вимагають довгого часу, а великий дефіцит американського платничого балянсу вимагає негайних протизаходів. Роберт Андерсон і Даґлас Діллон прибули з Бонну на наради до Парижу і звідти поїдуть до Лондону для переговорів з британським урядом.

Делеґати нових членських держав ОН роз'їздяться по ЗДА

Об'єднані Нації. — Заходами державного департаменту влаштовано 5-денну прогулянку делеґатів з 11-х африканських країн і Мадаґаскару літаком по З'єдинених Державах. Ціллю цієї подорожі є дати нагоду африканським лідерам познайомитись бодай побіжно з американським хліборобством, промислом, високим шкільництвом і соціяльними влаштуваннями. Вони відвідають Питсбурґ, Сан Франсіско і Даллас та у вівторок найближчого тижня вернуться до Ню Йорку. Другим літаком зробить подібну подорож інша група делеґатів новоприйнятих держав до ОН, між ними репрезентант Кипру. Від вересня цього року прийнято до Об'єднаних Націй 17 нових держав.

З Гаїті видалено католицького архиєпископа нібито за союз з комуністами

Порт-О-Прінс. — Уряд в Гаїті видалив римо-католицького архиєпископа Франсуа Поаріє родом з Франції, закинувши йому, що той архиєпископ, примас в Гаїті, дав 7.000 дол. організації комуністичних студентів, щоб вони повалили теперішнього президента Гаїті Франсуа Дівальє. Міністер внутрішніх справ Орель Жозеф потвердив, що архиєпископа Поаріє насильно посадили до літака Пан-американської лінії. Прибувши в дорозі до Франції до Маямі, арх. Поаріє найрішучіше заперечив закидам, наче б він підтримував гаїтських комуністів у спільній змові проти теперішнього тамошнього режиму. Також організація гаїтських студентів рішуче заперечила, наче б вона стояла під комуністичними впливами. Внаслідку протиурядових демонстрацій уряд проголосив з початком цього тижня в Гаїті винятковий стан. Видалення з Гаїті, країни з більшістю римо-католицького населення, найвищого достойника Католицької Церкви, є без прецеденсу і не відомо, які матиме наслідки.

У СВІТІ

● **Французький уряд** погодився, щоб Міжнародний Червоний Хрест у Женеві вислав своїх представників до таборів інтернованих і полонених в Альжирі для прослідження умовин життя. Докладної скількости політично інтернованих і полонених арабських націоналістів-партизанів ніколи не оприлюднено, але їх є на сотні тисяч. Звіт Міжнародного Червоного Хреста має бути поданий до відома в першу чергу французькому урядові.

● **Єгипетська преса,** контрольована режимом президента Гамаля Абделя Нассера, обурюється проти пресових вісток, наче б Дж. Ф. Кеннеді після перебрання влади в ЗДА мав замір посередничити в ізраїльсько-арабському спорі. Це — пише єгипетська преса — проєкт не американців, а жидів, які натискають в тому напрямі на Кеннеді. Єгипетські керівні кола запевняють, що вони не визнають існування ізраїльської держави ані не відмовляться від бойкотування ізраїльської торгівлі на Суезькому каналі.

● **Англійський** уряд виготовив законопроєкт, за яким англійські туристи, що хочуть їхати на короткий час на европейський континент, не потребуватимуть закордонних пашпортів. Для цієї цілі буде досить мати спеціяльні персональні довідки.

● **У Токіо** на окремій церемонії передано „дипломи вдячности" 298 американцям, що заслужились для затіснення японсько-американських взаємин протягом останніх 100 років. Між відзначеними були й покійники, між ними кол. державний секретар Джан Фостер Даллес. Відзначено голову американського пресового концерну Роя В. Говарда і покійного Майлеса В Вона з „Юнайтед Пресс" за їх пресову службу в користь американсько - японської приязни.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sun's, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65c.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок. — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Сила — ґарантія миру

Спущення на воду новозбудованого, уже шостого з черги, американського нуклеарного підводного човна „Етен Аллен", озброєного в далекосяжні ракети типу А-2 Поляріс, є не тільки видатним збільшенням збройної могутности ЗДА, але й політичною подією великої ваги і значення. Збудуванням цього нового атомового підводного човна, на 1,300 тонн важчого і на 30 стіп довшого від усіх попередніх, зокрема від „Джорджа Вашингтона", „Генрі Патрика" та „Роберта Е. Лі", й озброєнням його А-2 Поляріс, що мають засяг 1,725 миль, себто на 345 миль більший від ракет попереднього типу А-1 Поляріс, З'єдинені Держави довели свою рішучість вдержати збройну перевагу у світі, що була, є і буде єдиним фактором, який охороняє світ перед евентуальним нападом Москви й очолюваного нею комуністичного бльоку.

Яскравим прикладом того, як боїться Москва цієї новітньої американської зброї, може бути совєтська реакція на рейд американського атомового підводного човна „Джордж Вашингтон", який, випливши перед двома місяцями із своєї бази в Чарлзтоні в Савт Каролайні, відбуває тепер патролювання міжнародних вод поблизу Совєтського Союзу. Для виявлення траси рейду „Джорджа Вашингтона" й евентуального викриття його Совєти змобілізували і поставили в стан поготівля на Норвезькому і Баренцовому морі не тільки свої кораблі і підводні човни, але й цілу фльоту рибальських човнів, судей і кораблів, виряджених і призначених не так для риболовлі, як для стеження за всім, що діється на цих морях. Як стверджує відомий мілітарний експерт „Ню Йорк Таймс-у" Генсон В. Болдвин, згаданий підводний човен має не тільки можливість знищити всі совєтські цілі в засягу 1,330 миль, але й змогу залишатися увесь час в русі і цілком невидимим і невловним, і саме це чинить цього роду підводну зброю найуспішнішим чинником проти започаткування Совєтами несподіваного нападу на ЗДА чи проти нової війни.

Ролю американських підводних атомових човнів, озброєних в атомові ракети, як стримуючого фактора й засобу в теперішніх напружених міжнародних взаєминах підкреслив також і голова Об'єднаних шефів штабу ЗДА ген. Лаймен Л. Лемніцер у своїй промові, виголошеній під час урочистости спущення на воду „Етена Аллена" в дні 22-го листопада ц. р., стверджуючи, що „комуністичні провідники мають респект тільки перед одною річчю — перед мілітарною силою". Заявляючи, що за збудованими досі підводними човнами прийде ще довга черга баллістичних підводних човнів, ген. Лемніцер висловив певність, що „єдиним успішним стримуючим фактором сьогодні і в майбутньому для провідників Кремлю і Пейпінґу є страх перед наслідками, що їх може викликати застосування ними мілітарної сили". І ще заявив ген. Лемніцер, що вороги ЗДА „мусять знати по всі часи, що ми вдержуємо ефективну абсолютну здібність знищити їх, не зважаючи на те, як і з яким зусиллям досягнути це несподіванкою, вони не намагалися б нас заатакувати". Ця здібність, за словами Лемніцера, є по боці ЗДА, які є рішені вдержати її і на майбутнє.

Свідомість, що американська збройна могутність є сьогодні єдиною силою для охорони світу проти загарбницьких плянів і залізхань міжнародного комунізму, є саме тим, що найбільше дратує і непокоїть кремлівських самодержців. Тому ж вони зчиняють такий крик у своїй пресі з приводу американських збросінь і тому теж мобілізують жалюгідні виступи збаламучених пацифістів, неспосібних зрозуміти, що якщо сьогодні існує ще мир у світі, то це є заслугою і наслідком збройної могутности ЗДА.

Новий етап в Конґо

Від 14-го липня ц. р., коли то Рада Безпеки Об'єднаних Націй, в два тижні після проголошення державної незалежности кол. бельгійської колонії Конґа, вперше рішила поспішити на ратунок тієї молодої африканської держави проти небезпеки повної катастрофи від внутрішнього хаосу, ця справа по нинішній день не сходить з денного порядку ні Об'єднаних Націй ні всього міжнародного політичного світу. Цього тижня стались дві події, що їх можна вважати за новий етап в розвитку тамошніх відносин: визнання делеґації, очолюваної президентом Конґа Жозефом Касавубу, за леґальну репрезентацію Конґа в ОН, та — майже водночас — викинення з Конґа ґганського амбасадора в супроводі стріляннини з убитими і пораненими, після чого озлоблені конґолійські вояки побили багатьох службовиків місії ОН в столиці Конґа.

За коментарями американської преси — однаково леґалізування в ОН конґолійської делеґації Касавубу, як і рішучий виступ в Конґо тимчасового військового правління шефа конґолійської армії полковника Мобуту проти ґганського „дипломата", який послідовно вів інтриґи й організував змови задля привернення влади скиненому прокомуністичному прем'єрові Люмумбі, обидві ці події — це ніби перемога Заходу й поразка Москви. Але відносини в Конґо покищо все ще страшенно хаотичні, а „нормалізаційна" тамошня акція ОН все ще викликає поважні сумніви й застереження. Як твердить Р. Друммонд в „Ню Йорк Геральд Трибюн" — „те, що ми тепер маємо в Конґо, є непевна місія ОН з непевними інструкціями, яка пробує співпрацювати з майже неіснуючим урядом, що править в поділеній країні, над якою не має контролі".

Але було б спрощуванням проблеми Конґа і тамошньої місії ОН, коли б ділити всі тамошні сили на про- і контра-комуністичні. Найбільшу бо ролю грають у тому розгардіяші такі чинники, як повний брак дисципліни в конґолійській армії, загзакувата політика генерального секретаря ОН Гаммершилда, що мусить лявірувати між політикою СССР і Заходу, та нельояльність деяких держав, що вислали свої військові континґенти до міжнародного війська ОН в Конґо і проводять там, в оперті на свою військову силу, власну політику, а не політику Об'єднаних Націй. Амбасадор ЗДА в ОН Джеймс Водсворт з дебаті в Генеральній Асамблеї минулого вівтірка відверто назвав ґганського президента Кваме Нкрумаґа, як відповідального за стріляннину в Леопольдвілі, бо Нкрумаґ прийняв на себе ролю протектора згаданого Люмумби і від п'ятьох місяців активно втручається в конґолійські політичні відносини. Ніхто на Заході не всилі зрозуміти, чому властиво війська ОН в Конґо мають давати охорону амбасадорам, що їх фактична конґолійська влада визнає за „небажані особи" та які ведуть явно змовницько - інтриґантську політику, і чому саме під охороною війська ОН дім Люмумби від місяців є центром дій, які доводять хаос в країні до абсурду.

Тим часом Гаммершилд заявив, що фінанси ОН стоять перед банкрутством і що, мабуть, прийдеться відкликати війська ОН з Конґа. Дивлячись на дотеперішні практичні виїслиди їх тамошнього перебування, може дійсно не було б великої шкоди для людства, якби Ґана, Ґвінея, Індонезія і їм подібні „невтральні" країни відкликали свої війська з Конґа. Якщо ОН в Конґо не протидіють рішуче намаганням Москви і її африканських сателітів всадовитись там з своїми впливами, то вся їх тамошня місія не вдатна і не доцільна. Але з невдачею тієї місії грозить і загин Об'єднаним Націям.

ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Проаналізовуючи господарські події останнього часу, треба звернути увагу на розвиток випадків у широкому світі, поза межами Америки. Трудноші доляра, що продовжуються і навіть ступнево збільшуються через відплив американського золота до других країн, таки поважно затривожили такі держави, як Німеччина, Англія, Франція і Італія, що є в дуже тісному політичному і економічному відношенні до ЗДА. Одною із основних причин цієї втечі американського золота є, як знаємо, високі відсоткові стопи закордоном, а низькі в Америці, що притягають його на грошово - кредитові ринки Лондону, Бонну, Парижу чи Цюріху. Західньо - европейські країни глибоко заінтересовані в економічному і фінансовому балянсі народнього господарства ЗДА, а цей балянс майже захитаний. Припускається, що у тому відношенні дійшло вже до критичної точки. Сьогодні закордонні золоті претенсії до Америки вже переростають американські золоті резерви. Хоч би тільки короткотермінові претенсії других країн, за виключенням міжнародних фінансових інституцій, таких як Міжнародний Банк для Відбудови і Розвитку, доходять до 17,8 більйонів долярів, тоді, коли золоті резерви ЗДА виносять 18,2 більйонів долярів.

І так, уряди Західньої Німеччини, Франції й Англії вже обнизили свої дисконтові і відсоткові стопи, щоб свої країни вчинити менше атракційними для припливу американського золота. Дальше, західньо - німецький уряд вже розробляє пляни перебрання від ЗДА частини коштів фінансової допомоги відсталим країнам Азії і Африки на суму 800 мільйонів долярів. В тій справі зустрілися в Бонні 20-го листопада американський секретар скарбу Андерсон, та підсекретар державного департаменту, Діллон із німецькими високими фінансовими урядовцями. Ще одним дрібним фактом, котрий добавлятиме в найближчій будуччині до деякої поправи положення, є збільшення запотребування на американські авта в Европі, а зокрема в Німеччині, де щораз більше купують великі моделі автомашин, відворотно до положення на американському ринку, де зросли запотребування і попит на маленькі моделі. А при цьому в Німеччині збільшуються індивідуальні заробітки, що матеріяльно уможливлюють більший імпорт з Америки.

У Великій Британії рівно ж скоро зростає попит на такі американські продукти, як автоматичні пралки, печі,, платівки та законсервовані харчеві продукти.

Ще одною пресією на амереканське золото, що спричинює його втечу за кордон, є безперервний процес збільшеного експорту американського інвестиційного капіталу у формі закладання американських індустріяльних підприємств або їхніх філій по різних країнах Південної Америки, Европи і Азії. Наприклад, Бурма розчарована своїми соціялістичними експериментами, широко відкрила свій ринок для приватної ініціятиви.

Щоби рятувати загрожений відпливом золота доляр, президент Айзенгавер видав розпорядження, щоби, починаючи із січнем 1961-го року, родини американських урядовців і вояків закордоном верталися додому. Це мало б зменшити відплив долярових девіз до чужих країн. А втім, із закінченням виборчої кампанії вибором і недалекою інавгурацією нового президента, Джана Ф. Кеннеді, заповідається лагідна рецесія американської економіки, що буде першою і найважнішою домашньою проблемою нової адміністрації. Рецесія розвиватиметься десь до квітня - травня слідуючого року, а згодом прийде ринкова поправа. Демократична адміністрація, що є за принципом більшої урядової інґеренції в господарське життя країни, енерґійно добавлятиме до економічної поправи засобом державних замовлень і контрактів, як і широкою програмою будов.

І от, в обличчі втечі американського золота, долярових труднощів і наростаючої рецесії, девалюація і т. зв. збільшення вартости рубля, набирає нового значення. Без сумніву, це новий пропаґандивний трюк Кремля, але він матиме доволі поважні наслідки. Мовляв, тоді, коли Америка тратить золото і доляр загрожений інфляцією, СССР підносить золоту вартість рубля, так би мовити, дає до диспозиції другим країнам для їхньої міжнародної торгівлі другу, більше стійку валюту. І саме, коли нова демократична адміністрація має перебирати владу, Москва спрепаровує свій валютовий блеф, що може до деякої міри спантеличити невтральні держави.

З другого боку, Москва матиме багато інших своїх еґоїстичних користей із девалюації рубля. Насамперед, совєтський споживач спокірніє втративши матеріяльні засоби. А він же ж, за рапортами преси, став дещо перебірливий; цього ж планове господарство ніяк стерпіти не може. Збільшена вартість рубля зробить його куди сильнішим у відношенні до валют сателітних держав, і тим легше Совєтам буде можна ті держави експлуатування „купуючи" там ще дешевше, за гріш, що посуті не матиме ні дрібки більшої вартости. Вкінці, збільшена формально золота вартість рубля може послужити як засіб в підкріпленні сумнівної успішности хрущовської семирічки.

М. Ч.

ЗОЛОТИЙ ЖОВТЕНЬ

В золотій киреї,
в золотім жупані
З півночі летить він
в подувах вітрів,
Лицарю шляхетний,
злотосердний пане!
Дай усмішок теплих
сяйної пори.

Хай блакить осяйна
золотом зігріє
Золоті килими в парках
і лісах,
Хай звучать хоралом
злототканні мрії
Та в сльозах не гине
золота краса.

Не вбивай відразу
зелень вересневу,
Прийде ще безжальний
брат твій листопад.
Хай бренять по росах
гимни полудневі,
— Хмари не вкривають
золотих лямпад.

Нехай шерех ніжний
золотого листя
Сльози хмар не кроплять
і вітри не рвуть,
Хай вже в листопаді
дні прийдуть імлисті,
Збережи в блакиті
золоту пору!..

МИКОЛА ДЕРВУШ
Вінніпеґ.

Любомир О. Ортинський

НЕОБХІДНІСТЬ САМОКРИТИКИ

Містимо цю статтю в порядку дискусії. — Редакція.

Нещодавно звернувся до автора цих рядків один громадянин з проханням поінформувати його, котра з держав — членів ОН „є дійсним і певним приятелем української справи". Знов же кілька тижнів тому, в дискусії над інформативною доповіддю про п'ятнадцяту сесію ОН, питання одного дискутанта звучало: „А хто нас в ОН дійсно любить?"

У принагідній товариській розмові про успіхи й труднощі українських мистців у ЗДА, співрозмовець, відомий, як то кажуть, громадський діяч, твердо заступав погляд, що „поширення на американському терені українського мистецтва, допущення наших мистців на телевізію, до радія і до ґалерій — саботують наші вороги". Коли ми хотіли уточнити причини „саботажу" і ворогів, вказували на деякі наявні успіхи і легко сумнівались у висловлені нашим співрозмовцем суперлятивні кваліфікації нашого мистецького дорібку, ми не дістали конкретної відповіді, тільки ще раз почули твердження: „вони нас не люблять і тому шкодять!"

І так, у погоні за любов'ю чекаючи на відкриті рамена і болючи гіркотою незреалізованого кохання, сповнена терпіння від неуваги до своїх національних прикмет живе частина нашої спільноти не свідома, що хворіє серйозним комплексом, якому на ім'я — самообман і самозакохання.

Намагаючись „дігнати і перегнати" наші різнородні занедбання і відсутність велич на різних ділянках національного життя, ми на скору руку фабрикуємо, свідомо чи півсвідомо або й несвідомо — „фарбованих лисів", проголошуємо „епохальні досягнення", коронуємо паперовими пальмами першенства пересічність або й малеч, творимо національну мітологію, вартість якої навіть для самих її творців є часто сумнівна. Ми підретушовуємо нашу історію і визвольні змагання до такої героїки, що програна виглядає або як допуст Божий, або якась макабрична концентрична навала на нас тьми-тьменної ворогів, від Ватикану аж по масонів. Що, може, і ми самі в дечому завинили, що, може, крім об'єктивних є ще й суб'єктивні причини неуспіху, про це ми не згадуємо, ми на все маємо виправдання і винуватого в усіх, тільки не в нас самих.

Замість того, щоб зробити тверезий балянс нашого політичного, культурного і суспільно - економічного дорібку, замість того, щоб критично і об'єктивно підійти до нашого минулого і поробити з нього відповідні висновки, ми задовольняємося словними перехвалками самих себе і дивуємось, що багато наших наукових праць кваліфікуються чужинцями як необґрунтовані або тенденційні, ми ображуємось за неувагу до наших, нами самими на швидку руку створених досягнень. З такої психологічної настанови випливає справжня манія переслідування, одним з варіянтів якої є цитоване вгорі твердження про те, що „нас не люблять і тому переслідують" або інше „хто нас дійсно любить". І не є це якісь відірвані випадки примітивізму, але, на жаль, настанова поважної частини громади.

На політичному відтинку процес самообману проходить меньш-більш так: насамперед ми „знаходимо вірного приятеля української справи". Вистачить, щоб якийсь визначніший чужинецький діяч сказав якесь прихильніше слово на нашу адресу, ми вже його проголошуємо нашим „приятелем". Ми не інформуємо про факт, а відразу й односторонньо кваліфікуємо його неспівмірно до дійсности. Далі слідує вже утертий ритуал: найменованого „приятеля" обвішується почесними титулами з радости, що знайшли ще когось, хто „дійсно нас полюбив", тобто, самозрозуміло, нашу справу. Звичайно, вибраний нами „амант" навіть не підозріває, яка йому доля судилась. Але наша радість гомонить: є заголовні сторінки газет, є фотознімки і є сподівання. Для того, щоб надії були повні і безсумнівні, ми навіть ладні пропустити якесь „неясне слово" і заступити його більше підходящим для нас, ми готові переложити з чужої мови на нашу не дослівно, але так, як цього ми хотіли б, щоб дана особа висловилась. Кільце самообману завершене і тоді приходить розчарування: приятель показується припадковою людиною, фраза дещо перекручена, надії неоправдані. Тоді приятель зникає в непам'ять . . .

В цей спосіб ми призбирали поважну колекцію „приятелів", серію їх усміхнених фотознімок, обов'язково стискаючих руку нашим людям. Є „приятель", є „успіх" і є — надія . . .

Крім самообману з приятелями і як екстрема до них, ми ще культивуємо самообман з „ворогами". Тут реєстр прямо необмежений. Ми маємо традиційних ворогів, приятелів наших ворогів, яких уважаємо нашими ворогами, ворогами здецидованими і з премедитацією. Вороги, це значить затія на нас на кожному кроці: нашу літературу не пускають на світовий ринок, хоча вона напевно полонила б мільйони; наші артисти не можуть виступити в Скалі чи в Метрополітен не тому, що їх голоси слабі, але виключно тому, що люті вороги не пускають. Винятки бувають, але це тільки підтверджує засаду — розуміє дехто з нас.

Відносно наших традиційних чи історичних ворогів, то ми час-до-часу готові з ними помиритись під умовою, що вони: покаються за всі свої провини, поповнені супроти українського народу, і то ген взад, аж до часів Андрія Боголюбського і Болеслава Хороброго; що вони визнають існування нашої держави в етнографічних кордонах і доможуть нам її створити; що вони накажуть всім своїм компатріотам нас любити. Тому, що на протязі історії ми не допустились ніколи і супроти нікого найменшої провини, всіх любили, нікого пальцем не ткнули, нікому не зробили кривди, ми навіть не потребуємо застановлятись над тим, що деякі наші сусіди чи народи, які жили на нашій території, можуть мати претенсії до нас.

За джерелами до вище схо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „БОЛЮЧУ ПЛУТАНИНУ"

Нав'язуючи до статті у „Свободі" з 19-го листопада 1956-го року „Болюча плутанина", хочу висловити своїх кілька думок.

Передімною книжка мойого сина, який ходить до парохіяльної школи ім. св. Йосафата, "Lives of Saints," видана в 1955 р. Catholic Book Publishing Co., New York, і підписана кардиналом Спелманом. Про нашого святого Йосафата Кунцевича тут згадується не як російського єпископа, а що він був "born in Poland... was martyred by the schismatics in 1623." Ані з одного, ані з другого джерела мій син (а також інші) не дізнаються, що св. Йосафат був українського роду, хоч його іменем називається школа, до якої він ходить.

Коли плутанина подибується в третьорядних виданнях чи інформаціях, це ще пів біди, це можна зіґнорувати і поглузувати з „експерта". Але, коли інформація виходить з Риму, Парижу чи Вашингтону, або коли така безнадійна плутанина трапляється в енциклопедіях і науково-історичних виданнях, тоді справу треба трактувати серйозно.

Якраз тепер я читаю "The Complete History of World War II". Книжка ця, писана під наглядом військових і науково-історичних авторитетів, дуже цікава, має багато документальних матеріялів. Видана вона ще 1945 р. і багато разів по різних континентах перевидана. Над книжкою співпрацювали такі авторитети, як Д. Айзенґавер, Мек Артур, Ф. Рузвелт, Німіц, Кенґ, Вандерґріф і інші. На стор. 111 в розділі "Czechoslovakia Falls," довідуємося про дивотвір-націю "Sub-Carpathian Russians..." які вже на стор. 113 сталися "..Ukrainian autonomists", що мали "...Consulate General... at Chust, new capital of Sub-Carpathian Russia".

В розділі "Invasion of Poland" читаємо таке: „17 вересня 1939 р. Совєтські Армії посунулися в Польщу зі сходу. Протягом 2 днів зайняли майже половину Польщі: багаті нафтові джерела в Галичині, Львів (в ориґ. Lwow), Брест-Литовськ та стали "on the Russian border of 1918".

Пізніше, в розділі "Rumania — The Battleground for Oil", зустрічаємо такі дивотвори-меншини як "...Ruthenians, Russians, Ukrainians", а звідки вони там взялися, лишається таємницею. Буковина і Басарабія це були „російські території", які внаслідок помилок першої світової війни дісталися Румунії. Історія німецько-совєтської війни це історія одного російського народу, який по-геройськи боровся з німцями. В подробицях описана інвазія німців на Україну, як в російську провінцію, яку "Russians" опускали пляново, а 20 вересня 1941 р. ..."the Nazis raised the swastika over Kiev, Russia's oldest and third largest city."

Таких і подібних дивотермінів можна б було назбирати безліч і написати другу книжку про всебічну плутанину, термінологічні помилки і неточності в „Історії другої світової війни". — Я все повище навів як приклад, як багато фальшу про нас у світі. Думка, видвигнена у „Свободі", що треба кваліфікованого працівника при УККА, який слідкував би та відповідно спростовував би всякі перекручення, є дуже на часі.

Із досвіду можу ствердити, що поодиноко доб'ємося успіху тільки льокального, а на успіх в ширшій площині потрібна організована акція. Завдяки наполегливій праці наших вчених, ми вже маємо правдиві інформації про Україну в „Енциклопедія Брітаніка" та інших. Але ще потрібно багато праці, щоб світ знав „хто ми, ким і за що закуті".

Гадаю, що думка у статті „Болюча плутанина" знайде багато прихильників і „слово станеться ділом". Це посуне нашу справу трохи дальше поза наші „національні бари", мітинґи і ґетто. — Якщо на цю ціль створиться фонд, я від себе декларую $25 та обіцяю по спроможності фінансову піддержку, а також послуги деякими матеріялами.

Клівленд, Огайо

Омелян Макогін

Степан Женецький

УКРАЇНЦІ В ПОЛЬЩІ

(1)

Хоч страшний буревій 2-ої світової війни перекотився по всій Україні, по всіх її частинах і областях, то найбільше потерпіли від нього західні окраїни нашої батьківщини — а саме: Лемківщина, Холмщина і частина Підляшшя. Ці ж бо наші західні області, крім загального знищення, що його звичайно приносить зі собою війна, як утрата життя багатьох тисяч населення на фронті й запіллі, руйнація людських жител, нищення господарств тощо — зазнали ще двох додаткових нещасть: переселення українського населення з тих теренів до Сов. Союзу, та насильного і майже поголовного переселення поляками всіх українців, що залишилися, на відобраній від німців землі, т. зв. „зємє одзискане".

Перше переселення до Сов. Союзу.

Траґедія тих наших західніх окраїн та їх українського населення почалася після закінчення німецько - польської війни. Зараз по розвалі Польщі та розподілі її між Німеччиною й Сов. Союзом, Москва уклала договір з німцями про виміну населення, на підставі якого, всі німці з СССР могли переселюватися до Німеччини, а всі українці й білоруси ни з території, окупованих німцями, могли переселюватися до Сов. Союзу.

Користаючи з того договору, маса сов. аґітаторів наїхала тоді на ті наші західні області. Вони почали різними обіцянками намовляти українське населення покидати свої прадідні пороги та переселюватися на Схід. Під час того першого переселення, яке відбувалося на добровільній базі, червона Москва мала дуже малий успіх. Совєтським комісіям повелося тоді намовити на переселення лише незначну кількість наших людей. Найбільше в тому часі переселилося на Схід українців з Лемківщини, менше з інших областей. З багатьох лемківських сіл виїхало тоді по кілька або й кільканадцять родин, а було кілька й таких сіл, з яких поголовно, все населення виїхало до СССР. Вина за це, що на Лемківщині совєтським переселенчим комісіям вдалося намовити багато людей на добровільне переселення, паде на москвофільство, яке там аж до 2-ої світової війни було досить поширене. З приходом совєтських переселенчих комісій на Лемківщину, москвофільські лідери всіма способами намовляли збаламучених москвофільством добродушних лемків на переселення до Сов. Союзу, мовляв, ідемо жити до своїх братів „русских", під „русску" власть, до „нашої святої Росії". Багато лемків дало себе обдурити цим москвофільським баламутникам, послухали їх, покинули свої рідні зелені Карпати, свої рідні села, свої рідні прабатьківські пороги і поїхали до тої „Росії".

З інших українських теренів, що були під німецькою окупацією, тобто з Холмщини, Підляшшя й Полісся, дали себе намовити й виїхали тоді до СССР тільки самі комуністи і комунофіли.

Одні й другі добровільні переселенці на Схід, як москвофіли з Лемківщини, так комуністи й комунофіли з інших західніх теренів, пережили там велике розчарування. Комуністи й комунофіли побачили, що замість комуністичного „раю", який їм обіцювали комуністичні аґітатори, вони знайшли там комуністичне пекло в колгоспах. А лемківські москвофіли зазнали подвійного розчарування: крім того, що вони переконалися на власній шкурі, якто добре жити в тому „русскому" комуністичному „раю", який їм так захвалювали їхні москвофільські лідери, вони ще й побачили, що Україна й українці існують також і в „Росії". Для переселених лемків-москвофілів українська дійсність в Сов. Союзі була страшним ударом. Вони думали, що українство існує лише в Галичині, у Львові, а за Збручем його немає. Після прибуття на Україну вони наглядно переконалися, що українці також і там існують.

Друге переселення до Сов. Союзу.

Друге переселення українців до Сов. Союзу з тих самих західніх окраїн відбулося зараз після закінчення 2-ої св. війни і встановлення комуністичної т. зв. „Людової Польщі", якій Москва подарувала цілу Лемківщину, Холмщину, частину Підляшшя й частину Полісся. Тепер знову ніби Київ, а насправді знову Москва підписала договір з Варшавою про виміну населення, на підставі якого всі поляки з Сов. України могли добровільно переселюватися до Польщі, а всі українці з українських теренів, призначених полякам, могли переселюватися до Сов. України.

Після того договору вже вдруге на ті українські терени, що були призначені Польщі, отже на Лемківщину, Холмщину й Підляшшя нахлинула маса совєтських аґітаторів, т. зв. совєтських переселенчих комісій, які всіма способами, від обіцянок починаючи, а залякуванням та штиками польської поліції кінчаючи, старалися намовити українське населення на виїзд до СССР. Та цим разом вони мали ще менший успіх, як при першому переселюванні, за німців. Люди не хотіли добровільно покидати свої господарства і виїздити на Схід.

Під час другого переселювання найкращими аґітаторами проти виїзду до Сов. Союзу були ті москво- і комунофіли, які за першого переселення в 1939—40 рр. були виїхали до СССР, а яким вдалося в міжчасі вернутися назад. Вони, правда, явно не аґітували проти виїзду, бо боялися, але їхні розповіді про „гаразди", які вони бачили в тому комуністичному „раю", в тій „Росії", робили своє.

Це друге переселення також числилося ніби добровільним. Переселяли ніби тільки тих людей, які дали на це свою згоду і підписали відповідний переселенчий документ, що його підсували совєтські аґенти. Але насправді це друге переселення було не добровільне, а примусове — принайменше було воно примусовим для українців.

(Далі буде)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Листопадове Свято в Міннеаполісі, Мінн.

„На зміну варти" — так можна окреслити цьогорічне святкування 1-го Листопада на нашому терені. Без шумного розголосу і заповідання в неділю, 6-го листопада в залі Константина, місцева Пластова Станиця гідно звеличала силами нашого молодого доросту — пластунів, що йдуть на зміну ватри вимираючих учасників визвольного Зриву 1917-22 рр., — оце свято західньо-українських земель, яке привело їх за три місяці, в дні 22 січня 1919 року, до соборної української держави. Раділа душа учасників свята, коли на сцені появились в одностроях пластуни і пластунки і в своїй стрілецько-пластунській програмі пригадали, і понесли на своїх плечах, невмирущі ідеали нашої держави. Бо нерозважно діємо, коли ми, учасники і творці Зриву 1917-22 рр., замикаємося в тісному гуртку своїм, а не передаємо наших недокінчених, величніх завдань нашій молоді. Програма цього свята, без керування учасниками Зриву, — прекрасно засвідчила, що наша молодь не змарнує спадку нації.

Американським гимном, що його відіграла ст. пл. Уляна Крамарчук, розпочато свято. Пластовий гимн, — дійсно „цвіт України і краса", — був виконаний пластовим хором, під управою пл. сен. інж. Євгена Карпяка й при акомпаніяменті пл. ск. Олега Левицького. Просторами, сьогодні поневоленої, України блукали заповідні думки гимну і пригадали учасникам свята, що далеко не закінчена боротьба за нашу державу. Ці настирливі думки роздерли може й в декого міщансько - самозадовільні бажання ситого і щасливого матеріяльного задовілля. Перед нами повернули на часок оті пречудні події минулого здвигу нашої пластової молоді, коли вона карними рядами маршувала вулицями княжого Львова, заповідаючи польському окупантові, що не скінчилася боротьба України. І перелякався він на смерть, і закрив Пластову Організацію. Але не зумів він знищити її ідеалу, бо незабаром опісля пластова молодь заповнила ряди Повстанської Армії-УПА, і помогла записати нову сторінку нашої боротьби.

З рамени УККА голова Василь Домбровський відкрив свято. Вступний привіт виголосив станичний пл. сен. Мирон Крамарчук. Він влучно пов'язав працю Пласту на переломі 1-ої війни, в співпраці „Січей" і „Соколів", перенесені спільні ідеали, опісля в ряди першої нашої військової організації — УСС, участь пластунів у визвольних змаганнях, повстанських загонах, і вкінці нове завдання — заховати національно нашу молодь на еміграції. Пл. сен. Степан Вовчак в гарно і змістовно збудованому рефераті накреслив ідеї Листопада, як один з державницьких етапів соборної і вільної України. Пл. нов. Оксана Левицька з чуттям деклямувала вірша „Тим, що впали". Дует пл. Тетяни Гринишин і пл. сен. Святослава Луцева мило відбивався на тлі вдатньої декорації сцени пл. розв. Романа Луцика. По короткій перерві виконано інсценізацію укладу п. Катерини Гуцал, вивчену п. Оленою Карпяк - Бенцаль. У ролях виступили: Святослав Луців — робітник, Мирон Крамарчук — урядник, Уляна Крамарчук — служниця, Таня Плювак — інтелігентка, Мирон Павлишин — Січовий Стрілець, Олег Левицький — Пластун. В день Першого Листопада 1918 — всі вони найшли спільну мову при зустрічі на вулиці, побачивши українського прапора на львівському ратуші. Зміст, ролі і вишкіл стояли на належній висоті. Опісля слідувала мелодеклямація пластунок Тетяни Гринишин і Уляни Тисовської. Велику радість викликала поява на сцені наших пластових малят — найменших новачок: Люби Левицької, Марусі Гайнус, Олі Галій та Люби Остапович, що рецитували пластові вірші, під вишколом п. Олени Карпяк - Бенцаль. Ст. пл. Ліда Курилко, при акомпаніяменті ст. пл. Уляни Крамарчук, відспівала дві гарні пісні, з повним чуттям. Зворушливо деклямувала пл. Тетяна Гринишин вірша „Поклін Героям". На закінчення пластовий хор, під керуванням пл. сен. інж. Євгена Карпяка, відспівав при акомпаніяменті пл. ск. Олега Левицького, дві пісні „Ой, під Бродами", „Від синього Дону", — зо щирим пластовим вмінням. Ціла заля заінтонувала національний гимн. П. Віра Гринишин придбала однострої дівчатам.

Свято залишило дуже гарне враження і побажання гостей до пластунського доросту — не ограничитися лише цим виступом, але вкоротці знову виступити перед нашим громадянством. Бо в молоді — наша майбутність!

В. Л.

● Летунство шукає за бальоном, який випустили в Південній Дакоті, і який мав залетіти аж в район Азорських островів коло Еспанії. Цей бальон мав прилади до студіювання космічних променів. Летунство втратило надію знайти сліди того бальона.

Папа Іван XXIII взяв участь в Архиєрейській Літургії українського обряду

(Закінчення зі стор. 1-ої)

мовою. Після виголошеної архиєп. Іваном Бучком проповіді українською мовою і ще двох проповідей арабською та грецькою мовами, Папа Іван XXIII уділив зібраним вірним апостольського благословення і виголосив проповідь про Христову Церкву і її обряди, як теж про значення підготовлюваного Вселенського Собору. При троні Папи Івана XXIII асистували йому два Кардинали - дияконі, а саме: Емінеція Кардинал Оттатіяні та Емінеція Кардинал Каналі. Також при троні Папи поруч папського церемонієра о. монс. Данте займав місце Впр. о. Шамбелян Іван Хома, що допомагав йому у виконуванні його завдань. Усіма церемоніями при тій небувалій нашій Архиєрейській Богослужбі при співучасті Святішого Отця керував зручно і вміло секретар Апостольського Візитатора Впр. о. Шамбелян Мирослав Марусин. Поза трибунами призначеними для кардиналів, займали місця члени Секретаріяту Папи, ввесь дипломатичний корпус при Апостольському Престолі, високі урядовці Священної Конкрегації Східньої Церкви, численні архиєпископи та єпископи, прелати, члени передсоборових підкомісій, головні настоятелі релігійних згромаджень, урядовці Ватиканської Держави, римський патриціят, Папська Академія Наук, представники Католицької Акції, представники Робітничої Організації а також і визначні гості з-поза границь Італії, між іншим генерал Франсіс Фістінг, начальний командант військових сил Великої Британії. Настоятелі й питомці численних римських семінарій східніх обрядів, в тому й Малої Семінарії в Римі, зайняли місця в льожах, що є з обох боків т. зв. конесії, тобто, при головному папському престолі, де й відслужено святу Літургію. Священики східніх обрядів були зодягнені у церковні ризи і брали участь в поході, що вийшов назустріч Папі Іванові XXIII. Українських учасників було понад двісті п'ятдесят, а саме: отці й питомці Української Папської Семінарії святого Иосафата, отці й питомці Чина Святого Василія Великого, отці Салезіяни й питомці Української Малої Семінарії в Римі, отці й Браття Василіяни з Криптоферратського монастиря, Сестри Василіянки, Сестри Служебниці й вірні невеличкої української громади в Римі. Італійська католицька преса з небувалим захопленням описала широко цілий хід тієї Богослужби, підкреслюючи крім незвичайної краси обрядів і співів також гарне виконання всіх церемоній.

● 31-го жовтня ц. р. збройні сили ЗДА виносили 2,502,145 вояків. На армію припадало 881,115; летунство — 815,700; морську піхоту — 176,948 і на фльоту — 628,362. У фльоті було 9,000 моряків більше понад стан, який був дозволений в бюджеті, а в армії надвижка виносила 11,115.

Приїхала з України до ЗДА теща українського дентиста

Ірвінгтон, Н. Дж. — В понеділок 21 ц.м. прибула з України літаком через Москву пані Анна Петрівна Маньовська, родом із Білобожниці в Україні, яка в останньому часі жила в Чорткові, в Тернопільській області. Пані Маньовська приїхала до єдиної своєї доньки Стефанії, заміжньої за лікарем-дентистом Степаном Ворохом в Ірвінгтоні біля Нюарку, Н. Дж. Д-р С. Ворох є родом із Кривеньок в Україні, а його дружина з Чорткова в Західній Україні. Обоє опинились були з кінцем останньої війни в Німеччині, як „ді-пі", і прибули до ЗДА в травні 1949 р. Д-р С. Ворох служив після того в американській армії впродовж трьох років, як дентист, і вийшов із неї зі ступенем капітана. Заходи на отримання дозволу на приїзд Анни Маньовської, яка залишилась в СССР на старість без ніякої ближчої родини, тривали рівно один рік і були ведені подорожною агенцією Антона і Віри Ковбаснюк-Шуменків із Ню Йорку.

З наших буднів

ПРО СВІЙ ДОРОБОК

Прихильні мені і моїй скромній творчості особи намовляють мене „до гріха":

— Позбирайте, — кажуть ці особи, — свої фейлетони та видайте їх окремою книжкою, а то вони розгубляться по газетах і журналах.

На те я, звичайно, відповідаю:

— Не дам ради. Забагато є цього добра, щоб вмістилося в одну книжку.

— То ви, — кажуть ці мої прихильники, — виберіть і надрукуйте те, що у вас найкраще.

— Гм! Якби я вибрав те, що найкраще тоді вийшла б така маленька книжечка, що й і не варто, і не виплачується друкувати...

Час - від - часу прочитую собі пожовклі вже газетні вирізки, так з-перед десяти, чи більше років, — не тому, прости Господи, щоб я був у них закоханий, а просто для самоконтролі, щоб, бува, при якійсь „святочній" оказії, не повторити того всього, що вже раз написав... Хоч мій добрий друг, Федь Триндик, дораджував мені робити навпаки, — коли ми ще разом сиділи в редакції „Нашого Прапору" у Львові:

— Коли тобі треба на ґвалт фейлетона, а не маєш під рукою доброї теми, бери річник газети з-перед 5-ти років і відвалюй перший з краю фейлетон у цілості, тільки додай наприкінці два речення: „Отаке я виписував, коли ще був дуже молодий. Тепер таких дурниць не писав би."

А тепер, якщо дозволите, трохи статистики... Вас може цікавитиме — кому, або чому я присвятив найбільше місця в своїх „Буднях?" ... Так, я знаю! Ваша відповідь буде: „Напевно Союзівці!" Ото ж не Союзівці, і не зоряному небу, а — Хрущову, бодай він був заснітився! Чи вартий він, гаспид, цього паперу й чорнила, що я на нього витратив?.. Зараз на другому місці за Нікітою стоїть в мене хор „Думка", на третьому Союзівка, а далі вже йдуть літературні ярмарки, пікніки, академії та інші „комершел", — за що уклінно прошу прощення в Господа Бога і в Вш. Читачів!

Якщо йде мова про національні установи, то в мене, на диво, не має першого місця УНСоюз, чи УККА, чи Державний Центр, а клюб „Лис Микита", що свідчить про те, яку ключеву позицію в українському житті займає цей форпост. Виїмкова увага віддана в моїх фейлетонах Союзові Українок та жіночому питанню, що стоїть в мене на першому місці перед футболем. Часто згадую незлим словом своїх добрих приятелів, і тут побиває рекорд знаменита трійка: Микола Понеділок, Михась Мороз і дир. Йосип Гірняк, — зокрема коли ще він стояв за барикадою в „Лисі Микиті". Віддаю належну шану обом моїм колегам-президентам: п. Д. Айзенгаверові і п. Д. Галичинові (бо я теж є президентом 457-го Відділу У. Н. Союзу).

Очевидно, я відзначаю всі пори року, всі Великодні, Різдва і Нові Роки, за новим і старим календарями, всі національні річниці, зриви, з'їзди, ювілеї, як також деякі весілля та христини; зрідка похорони, бо ця тематика не підходить до моєї „колюмни". З американських свят регулярно відмічую 4-те Липня (відкриття сезону на Союзівці) і Свято Подяки, яке ми вчора так родинно й обильно відсвяткували. Саме, з тієї вчорашньої радісної нагоди, хай мені буде вільно подякувати моїм ВШ Читачам за їх ласкаву увагу та прихильність до моїх писань, а перед редактором „Свободи" просити вибачення, що цим разом написав „комершел" сам собі...

Ікер

• HELP WANTED MALE •

ПОШУКУЮ М'ЯСАРА

специяліста до розбирання м'яса і до продажу.

Постійна праця добра платня. Тел. YOnkers 5-1665, питатися за власником. Веч. **YO 3-3471**

ПОТРІБНО

доброго і досвідченого

КРАВЦЯ

до склепової роботи.

Стала праця. Платня після умови. Деяке знання англійської мови потрібне. Заінтересованих проситься писати на адресу:

STOUT & CO. CUSTOM TAILORS
141 South Broad Street
Trenton, N. J.
або телеф.: **EX 2-6646**

ПОШУКУЮ

СУПЕРІНТЕНДЕНТА

в обмін за приміщення (6-кімн. мешкання).

Може бути одинокий, старший чоловік або сімейний. Дрібний ремонт і чищення. Довід не конечний.

Телеф.: **PResident 8-3423** після 5-ої год. по полудні.

• MOVIES — THEATRE •

В СЕРЕДУ, ЧЕТВЕР і П'ЯТНИЦЮ,
30-го листопада до 2-го грудня!

Два прекрасні фільми в кольорах

„КАМІННА КВІТКА"
і
„БІЛОСНІЖКА"

AMERICAN THEATRE
238 E. 3rd Street — N.Y.C.
(Between Aves. "B" & "C")
CAnal 8-6875

SHARE IN AMERICA
BUY U.S. SAVINGS BONDS

НЕОБХІДНІСТЬ САМОКРИТИКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

пленої настанови частини нашої спільноти віделяємо читача до вдумчивої лектури частини нашого друкованого слова з книжками і підручниками включно; віделяємо до вислухання кількох святкових промов на наших академіях. У випадку цих останніх, деякі з наших промовців допускаються справжніх оргій самообману і блефу і то не лише відносно „сірої давнини", але й подій, що їх поважна частина слухачів сама пам'ятає. Нашій молоді підноситься картини не живих, нормальних людей, але якихсь неіснуючих титанів, презентуються забронзовані фігури, що в насвітленні промовців являються комасацією всіх можливих чеснот. І чи дивниця, що залі академій світять пустками а батьки „попасом" ведуть дітей на академії...

Частинно ми вже спостерігаємо наслідки цього роками а то й десятиріччями практикованого у нас самообману. Наявне збайдужіння до нашого політичного і громадського життя це не лише еміграційна закономірність. Її прискорює і поширює у великій мірі вище з'ясований комплекс. Позбутись його, відкинути баляст безкритичного сприймання себе як частки народу і свого довкілля — пекуче завдання наших днів.

Отже — хто нас дійсно любить? Покищо і, це у великій мірі, власна наівність, якої треба визбутись.

ГРОШІ до КРАЮ

10 РУБЛІВ за $ 1.00

Останній день 12-го грудня 1960 р.

Це остання нагода одержати 10 рублів за $1.00. Радимо Вам слати стільки, скільки можете грошей **ТЕПЕР!** Пишіть за подробицями. Також пишіть на харчі і текстилі для САМО-ОБСЛУГИ. Виберіть пачку вдома для Вашої вигоди, вільної днів. Не треба ходити по склепах.

Gramercy Dept. S

NEW YORK:
118 E. 28th Street
(Room 906)
Tel.: MU 9-0598

NEWARK, N. J.:
744 Broad Street
(Room 925)

Licenced and bonded.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Короткі Вістки

● **Демократичний Крайовий Комітет** вже тепер робить при готовання до парадної інавгурації свого нововибраного президента Джана Ф. Кеннеді. Головою інавгураційного комітету є Едвард Г. Фолі. Цей комітет має складатися аж із 1,300 осіб. Будують окремі степениці для преси і глядачів вздовж Пенсильвенійської евню і перед Білим Домом згідно з пропозицією фірми Сінґер і Ґаррет, яка склала оферту побудувати це все за $146,016. Вступ має коштувати від трьох до 10 долярів.

● **У Парижі** звільнено за кавцією трьох головних оскаржених у великому політичному політичному процесі за збройний бунт в січні цього року в Альжирі, між ними лідера французько - альжирських націоналістів П'єра Ляґейлярда. Французька преса вбачає в цьому зріст впливів у Франції і зменшення шансів вигри президента де Голя в його боротьбі проти французьких націоналістів за політику супроти Альжиру.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКР. НАРОДНОГО СОЮЗА

• REAL ESTATE •

На ПРОДАЖ

ДІМ, два по 4 апартаменти, умебльовані. Ціна — $7,500;

ОДИН ДІМ, 5 кімнат і склеп над річкою, близько комунікацій і УРСоюзу. Ціна — **$6,500**;

ПАРЦЕЛІ 100 × 250 — дуже уміровані ціни;

114 акрів, 1 ДІМ — 14 кімнат, **2-ий ДІМ** — 9 кімнат і **CLUBHOUSE**, мале озеро;

62 акри, ДІМ — 6 кімнат, огріті, ґараж на 3 авта, **БОНҐАЛО** і **БАРНЯ** та інші купна.

ЦІНА НА ВСІ БУДИНКИ НАДЗВИЧАЙНО НИЗЬКА.

J. BARAN

POND EDDY, New York — Port Jervis 4-0251

Увага! ВЖЕ ВІДКРИТО Увага!

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ,

до якого перейшов також попередній співпрацівник **ВОЛОДИМИР ПІЗНЮК.**

Ця нова канцелярія є тільки 2 бльоки від попереднього місця.

Маємо великий вибір 1, 2, 3 і більше родинних, доходових домів, у всіх гарних околицях. Наше завдання є дати українській клієнтелі, безкоштовно, якнайкращі фахові поради і найвигідніші мортґеджі (вже від 5½ відсотка).

Якщо бажаєте, ще перед Новим Роком жити у власній хаті, звертайтеся ТІЛЬКИ до нового бюра

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
Concordia Real Estate Co.
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, L. I.
Tel.: **OL 8-6330**

Щодня від 11—8 год. вечора. Доїзд собвеєм до 169 вул.

50 років у бизнесі БЮРА РЕАЛЬНОСТЕЙ

Запрошуємо всіх наших Знайомих оглянути наш великий вибір 1 і 2-род. ДОМІВ — ранч, партерових домів і доходових апартаментових домів.

Маємо виказ ДОМІВ з цілого Квінсу і Нассав.

Ми, не тільки є представниками бюра реальностей, але також маємо дозвіл на F.H.A. & V.A. позичкової інституції.

Отже, Ви не потребуєте роздобувати грошей на морґеджі, але перевести цілу трансакцію в цьому одному, з більших бюр

Call for appointment — ask for **Mr. PAVEL**

BUTTERLY & GREEN, Inc.
168-25 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.
JAmaica 6-6300

АКРИ ВИСОКО СУХО **$749** ЗА АКР

Акуратно поміж **New Sunrise Highway Extension** і **New York to Riverhead Expressway.**

Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Ми не продаємо таких парцель, де нема готових удогіднень. Проте висока потенціяльна вартість ґрунтів на Лонґ Айленді вказує відразу втропному купцеві, що варта інвестувати туди таку низьку ціну. Земля, яку ми продали п'ять років тому за $99 за акр, коштує тепер по $3,000 за акр. Хто тоді повірив би в це? Хай Ваші гроші ростуть разом із зростом Лонґ Айленду! Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!

$ 49 ЗГОРИ — ПО $ 10 МІСЯЧНО

Зразковий „бонґало" при Jericho Turnpike, Route 25 — Three miles past Smithtown, ALSO NEW OFFICE on Jericho Turnpike, Route 25 — One mile east of Smithtown Bypass & 376 Jericho Turnpike, Selden.

K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

• MISCELLANEOUS •

РІЗДВО і НОВИЙ РІК скоро зближаються

ШЛІТЬ ПАЧКИ-ДАРУНКИ з убранням своїм Приятелям і Кревним.

РОБІТЬ ЦЕ ЗАРАЗ! — ШЛІТЬ ЧЕРЕЗ

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.

(LICENSED by INTOURIST)

Кожна пачка забезпечена. Гарантія достави. Відборець не платить нічого. Всі наші Відділи мають на складі великий вибір осінніх і зимових речей, по низьких цінах. Зайдіть до найближчого Відділу по точні інформації.

НАШІ ВІДДІЛИ:

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	Phone:	AL 4-5456
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	"	DI 5-8808
PATERSON 1, N. J. — 99 Main St.	"	MU 4-4619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Church Bldg.)		
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	Phone:	FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street	"	LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	"	HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 2683 W. 14th St.	"	TO 1-1068
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	"	SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 9350 Jos. Campau	"	TR 3-1666
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	"	BR 8-6966
CHICAGO 29, Ill. — 2439 W. 69th Street	"	WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter St.	"	FI 6-1571
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	"	BI 3-1797
PHILADELPHIA 41, Pa. — 4925 Old York Rd.	"	DA 4-4401
SPRINGFIELD, Mass. — 220 Worthington St.	"	RE 2-7163
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	"	PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich., — 414 Scribner Ave. N. W.	Tel.:	GL 8-2256 or GL 8-2006
DETROIT, Mich. — 6440 Michigan Ave.	"	TA 5-8050
PASSAIC, N. J. — 211 Monroe Street	"	PR 3-0979

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

Це найновіше ВИДАННЯ КОБЗАРЯ!

(Дійсна величина 6 × 9 інчів).

БУДУЄМО ПАМ'ЯТНИКИ Т. ШЕВЧЕНКОВІ З ГРАНІТУ І БРОНЗУ, ЗБУДУЙМО ТАКОЖ ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК!

У КОЖНІЙ ХАТІ
КОБЗАР
Т. Шевченка
повинен бути, бо це найкращий живий пам'ятник!

Саме тепер вийшов з друку новий КОБЗАР, — це повне народне видання з поясненнями проф. В. Сімовича і проф. Я. Рудницького. — Гарний папір, тверда полотняна обкладинка з золотими витисками, в окремій обгортці з целюльоїду, 464 стор. друку, величина 6 × 9 інчів.

Т. ШЕВЧЕНКО
КОБЗАР

ЦЕ ДІЙСНО ЛЮКСУСОВЕ ВИДАННЯ Української Вільної Академії Наук і Клюбу Приятелів Української Книжки в Канаді.

ЦІНА ПРИСТУПНА, БО ВСЬОГО — $ 7.50

Поодинокі готівкові замовлення виконує:

UKRAINIAN BOOK CLUB
Box 3597, B.
WINNIPEG, Man., Canada

ПАМ'ЯТАЙМО, ЩО ЦЕЙ КОБЗАР — ЦЕ НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК ДЛЯ ВСІХ, А ГОЛОВНО ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ.

(ВИРІЗАТИ, ВИПОВНИТИ І ВИСЛАТИ)

ЗАМОВЛЕННЯ

До Адм. КЛЮБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ

Оцим замовляю найновіше видання КОБЗАРЯ з поясненнями проф. В. Сімовича і проф. Я. Рудницького та пересилаю — $ 7.50.

Кобзар прошу слати на адресу:

....

....

....

Дня ....

• MISCELLANEOUS •

Увага! МЕШКАНЦІ ROCHESTER, N. Y. й ОКОЛИЦІ! Увага!

Найбільш відповідальна фірма

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

подає до відома мешканцям **РОЧЕСТЕРУ**, Ню Йорк і **ОКОЛИЦІ**, що на бажання клієнтів

ВІДКРИЛА НОВИЙ ВІДДІЛ
ФІРМИ

Package Express & Travel Agency, Inc.

558 Hudson Ave. — ROCHESTER 5, New York
Tel.: BAker 5-4210

При відділі зорганізовано продаж різних МАТЕРІЯЛІВ, ШКІРИ й других ТОВАРІВ, по уміркованих цінах.

- Всі посилки висилається безпосередньо з Rochester, N. Y., протягом 3-4 днів;
- Достава пачок до всіх частин Сх. Европи гарантована;
- Всі пачки висилається з оплаченим тут митом.

Відкрито:

Понеділок і вівторок — від 9:00 ранку до 12:00 впол.
Середу, четвер і п'ятницю — від 6:00 до 9:00 вечора.

• RESTAURANT •

GARDEN CAFE

перед тим: **при 137 3rd Avenue**
тепер: **при 125 E. 15th Street**
(між 3-ою Еве. і Irving Place)

Стейки — Вепрова печеня — наша спеціяльність. Перекуски для бизнесменів. Вечером танці. Обідайте комфортово в одній із найелеґантніших і ліпших місць Ню Йорку. No cover — no minimum charge. Catering to Parties

GR 3-9510
Open 8 A.M. to 4 A.M.

GRIPSHOLM RESTAURANT Inc.
324 East 57th Street
NEW YORK 22, N. Y.

Найліпша шведська печеня SMORGASBORD.
Перекуски — Коктейлі — Обіди
— ОХОЛОДЖЕНО —
PL 9-6260

• REAL ESTATE •

ОКАЗІЙНО НА ПРОДАЖ

-род. **ДІМ**, на долині міста Ню Йорку. Ціна — $16,000.

8-род. **ДІМ**, на долині міста Ню Йорку, „баксові" кімнати, рент $13,000, готівки $20,000.

Телефонувати:
OR 4-5340

BROOKLYN, N. Y.

Ridgewood дільниця — **$20,500.** 2-род., 5 кімнат нагорі, 5 надолині, олив. пар. огрівання, патіо, нові дашки над вікнами, близько всіх комунікацій, склепів, шкіл парохії св. Матея. Дім у доброму стані, треба оглянути, щоб оцінити.

EV 6-7295

• MISCELLANEOUS •

ВСІ ПЕРЕПРОВАДЖЕННЯ і ПЕРЕХОВУВАННЯ
в тому самому дні.

Коли справа негайна, телефонуйте **MA 5-0964**. Також купуємо і продаємо всі електричні холодильники та меблі. Ми є експерти в перевозах на далеку віддаль.

ВІДВІДАЙТЕ КРЕВНИХ
СПЕЦІЯЛЬНО НИЗЬКА ОПЛАТА
за 17-денну
ПРОГУЛЯНКУ
впрост джетом до Москви.
COSMOS GROUPS
виїжджають кожного місяця, індивідуально щоденно.
ЗВИДЖУЙТЕ МІСТА
або
ВІДВІДАЙТЕ РІДНИХ.
За подробицями зайдіть:
COSMOS TRAVEL BUREAU
45 W. 45th Street
NEW YORK 36, N. Y.
Phone: Circle 5-7711

Платне оголошення. Виїзд на власний риск подорожного.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині клиьчте, як в день, так і в ночі:

John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях.

Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА КРАМНИЦЯ

ALMOHR CO.

136 FIRST AVE. — NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: OR 3-3510

— поручає —
ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ слідуючі товари:
ІМПОРТОВАНІ та МІСЦЕВІ

НА ВИСИЛКУ ПАЧОК

Текстильні матеріяли на убрання, плащі, костюми і сукенки, всипи на перини, полотна, нитки DMC, светери, хустки, дивани, наліжники, бритви, діяманти, ножиці, машинки до стриження волосся і т. п.

НА ПРЕЗЕНТИ З РІЗНИХ НАГОД

Кераміка, кришталі, обруси, косметика, імпортовані делікатеси, солодощі і багато інших.

ЗАЙДІТЬ! — КУПІТЬ! — ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ!

УВАГА! NEWARK, JERSEY CITY, ELIZABETH і ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Повідомляємо УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО, що в **IRVINGTON** — при **153 Chestnut Avenue** знаходиться

УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ

в якій виконуємо, на замовлення,

МОДЕРНЕ КУХОННЕ ВЛАШТУВАННЯ

так знані:
KITCHEN CABINETS FORMAICA TOPS & BARS
а також **БЮРОВЕ ВЛАШТУВАННЯ.**

По інформації, прошу телефонувати:

PITIO BROS.
Tel.: ES 3-7138 — Tel.: ES 5-4868

ОПОВІДАННЯ

про юного розвідника УПА, пера підпільної авторки
М. ДМИТРЕНКО (літ. псевдонім),
яка загинула в бою з МВД в Карпатах зимою 1948 року — передрук підпільного видання Київ — Львів, 1949 р.

МИХАЙЛИК

вийшло друком у В-ві „СВІЧІАН-ЗІЛЛЯ" з передмовою, з численними ілюстраціями мистця В. ЗАЛУЦЬКОГО. Віньєта і портрет авторки, робота мистця М. ЛЕВИЦЬКОГО. Книжка не лише для дорослих, але й для дітей та юнацтва.

Ціна — 1.00 долар.

Замовлення:

SVOBODA
81-83 Grand Street — JERSEY CITY, N. J.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
New York City

Нова Л. П. ПЛАТІВКА
з укр. народніми танками (козачок, запорожець, аркан, гопак, журавель, й ін.)
Ціна — $ 4.05

ПОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕС?

ПЕЧАТКИ

YOUR NAME AND ADDRESS

в різних мовах з емблемами виробляє

ROMAN IWANYCKYJ
2905 Wilkinson Avenue
Bronx 61, N. Y.
Тел. вечорами — TA 8-9740
Печатка з пересилкою $2.00

• **РОЗШУКИ** •

Пошукую
ВАСИЛЯ БАБІЯ,
з села Тучани, Городецького повіту. Пошукуваного або його знайомих, прошу писати на адресу:

J. ZASTAWNYJ
192 Windermere Avenue
Toronto, Ont., Canada

Інж. ЮРІЯ ХРІННИКОВА,
який прибув 16-го червня 1960 року до ЗДА з Австралії, просимо скомунікуватись із канцелярією ЗУАДКомітету на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Повість
ІВАНА ФРАНКА:
Для домашнього огнища
Ціна — 85 центів
Замовляти:
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J.

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!

4% **річно**

КРЕДИТОВАНЕ, АБО ПЛАТНЕ 2 РАЗИ В РІК.

Починаючи 1-го липня 1960 р.

- Ощадності, забезпечені до $ 10,000.
- Гроші, одержані до 15-го ЛИСТОПАДА 1960 р., будуть процентувати нові дивіденди від 1-го ЛИСТОПАДА.
- Радо приймаємо нові конта, від $ 1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

126 MARKET ST. (бл. MAIN) **PATERSON, N. J.**

Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора

ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:

ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ - ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

• ADOLF SCHRAGER'S •

MÖBEL

NEW YORK
1647 SECOND AVE.

ЕВА

Для ЕВИ у раю була,
Бажання-мрія ще одна,
Заказаний овоч дістати,
Із дерева його зірвати.

Тепер також всі мрію мають,
Так гарно жити, як у раю,
Це легко буде вже зробити,
Сповнити мрію цю.

Купити меблі ці клясичні,
Модерні в стилі й античні,
Від ШРАҐЕРА — мистця,
Де небувала є ціна.

ШРАҐЕРА меблі в кожній хаті,
Так виглядають, мов в палаті,
І зараз кожний пізнає,
Що ШРАҐЕР — це все продає.

Власники:
Adolf Schrager & Adolf Taub
Відкрито:
щоденно до 9-ої год. вечора,
у вівторок і п'ятницю до 6-ої.

• 1647 SECOND AVENUE •

(bet. 85 u. 86. ST.) TEL. RE 7-2850